

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Meslekî ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü

Sayı : E-70182848-10.06.02-95718711

02.02.2024

Konu : Mesleki Eğitimde İş Sağlığı ve Güvenliği

GENELGE
2024/36

- İlgi : a) 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu.
b) 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu.
c) 4857 sayılı İş Kanunu.
ç) Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği.
d) İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri Yönetmeliği.
e) İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulları Hakkında Yönetmelik.
f) İş Sağlığı ve Güvenliği Risk Değerlendirmesi Yönetmeliği.
g) İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği.
ğ) İş Güvenliği Uzmanlarının Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik.
h) Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimlerinin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik.
ı) 2014/16 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Genelgesi.
i) 2018/10 sayılı Okullarda Güvenlik Önlemlerinin Alınması Genelgesi.

Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarında öğrenim görmekte olan öğrencilerin işletmelerde mesleki eğitim ve staj çalışmaları ile meslek alan/dal derslerinin eğitiminin yapıldığı atölye ve laboratuvarlarda iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili iş ve işlemler İlgi (a-b-c) Kanunlar, İlgi (ç-d-e-f-g-ğ-h) Yönetmelikler, İlgi (ı-i) Genelgeler ve ilgili diğer mevzuat hükümleri çerçevesinde yürütülmektedir. Bu doğrultuda meslekî eğitim süreci içerisinde iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin tedbirlerin alınması amacıyla aşağıdaki açıklamaların yapılmasına ihtiyaç duyulmuştur.

2024 yılına mahsus olmak üzere Şubat ve Mart aylarında, sonraki yıllarda ise çalışma takvimi esas alınarak ağustos ayı sonuna kadar yapılacak ilgili tüm toplantılarda iş sağlığı ve güvenliği konuları gündeme alınacaktır.

Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarındaki yönetici, öğretmen ve diğer personel ile öğrenci ve velilerinin yanı sıra işbirliği içerisinde faaliyetlerin yürütüldüğü ilgili tarafların katılımı, katkı ve desteğiyle iş sağlığı ve güvenliği konusunda farkındalıkların artırılması ve yapılacak çalışmalarla yüksek hassasiyet gösterilmesi sağlanacaktır.

İlgi (b) Kanununun 41 inci maddesi kapsamında Bakanlığımıza bağlı eğitim kurumlarının dışında kamu ve özel kurum ve kuruluşlarında yapılan aday çırak, çırak ve kalfaların eğitimi ile işletmelerde yapılan mesleki eğitim, öğrencilerin bu eğitiminden sorumlu işletmelerin bağlı olduğu oda veya birliklerin temsilcilerinin katılımıyla öğrencilerin eğitim aldığı işletmelerde bakanlık müfettişleri veya eğitim müfettişlerince eğitimin müfredata ve ilgili mevzuata uygunluğu konusunda denetimler yapılacaktır.

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Adres : MTEGM 3. Kat A blok Atatürk Bulvarı No: 98
Bakanlıklar/ANKARA
Telefon No : 0 (312) 413 56 96
E-Posta: mtegm@meb.gov.tr
Kep Adresi : meb@hs01.kep.tr

Belge Doğrulama Adresi <https://www.turkiye.gov.tr/meb-ebys>
Bilgi için: Eğitim Ortamlarının ve Öğrenme Süreçlerinin
Geliştirilmesi Daire Başkanlığı

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden 56b3-b38a-3180-9f7e-f353 kodu ile teyit edilebilir.

Buna göre;

1- Valiliklerce;

a) İl istihdam ve mesleki eğitim kurulu, iş sağlığı ve güvenliği acil gündemiyle valinin başkanlığında ve ilgili tüm tarafların eksiksiz katılımı ile 2024 yılı Şubat ayı sonuna kadar toplanması,

b) İşletmelerin İlgi (a) Kanun hükümlerine göre iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alması ve valilikçe takibinin yapılması,

c) İşletmelerin, iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin alınan tedbirlerle ilgili raporlarını 2024 yılı Mart ayı sonuna kadar il istihdam ve mesleki eğitim kuruluna teslim etmesi, sonraki yıllarda ise bu işlemlerin ağustos ayı sonuna kadar tamamlaması,

ç) İlgi (b) Kanununun 41 inci maddesi kapsamında müfettişlerce yapılan denetim sonucu hazırlanan raporların valilikçe değerlendirilmesi,

d) Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarında 2024 yılı Mart ayında, sonraki yıllarda ise ağustos ayında yapılacak toplantılara sektör ve işletme temsilcilerinin katılımının sağlanması,

2- İl/İlçe Millî Eğitim Müdürlüklerince;

a) İşletme belirleme komisyonlarınca işletmelerde meslekî eğitim ve staj yapılması uygun görülen işletmelerin, İlgi (a-b) Kanunlara göre yükümlülüklerini yerine getirmesi yönüyle 2024 yılı Şubat ayı içerisinde İlgi (ç) Yönetmeliğin 'İşletmelerin Bildirilmesi, İşletme Belirleme Komisyonlarının Kuruluş ve Görevleri ile Sözleşme' başlıklı dördüncü bölümünde yer alan hükümler ile işletme şartlarındaki değişiklikler ve gelişmeler doğrultusunda il/ilçe millî eğitim müdürlüklerinde görevli iş sağlığı ve güvenliği uzmanlarının da katılımıyla söz konusu komisyonca yeniden değerlendirilmesi, uygun görülmeyen işletmelerle ilgili olarak sözleşmelerin feshine ilişkin görüşün meslekî ve teknik ortaöğretim kurumlarına bildirilmesi,

b) İşletmelerde meslekî eğitim ve staj yapılması uygun görülmeyen işletmelere şartlarını iyileştirmediği sürece öğrenci yerleştirilmemesi,

c) İl/ilçe millî eğitim müdürlüklerinde görevli iş sağlığı ve güvenliği uzmanları tarafından atölye ve laboratuvar öğretmenlerine alanlarına özel risk değerlendirme eğitiminin 2024 yılı Mart ayı sonuna kadar verilmesi,

3- Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarınca;

a) İl/İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü işletme belirleme komisyonu tarafından işletmelerde mesleki eğitim ve staj yapılması uygun görülmeyen işletmelerle sözleşmelerin feshine ilişkin iş ve işlemlerin yapılması, söz konusu işletmelerin şartlarını iyileştirmediği sürece öğrenci yerleştirilmemesi,

b) Okulda oluşturulan işletme belirleme komisyonu kararına göre kapsama alınan işletmelerin de İlgi (ç) Yönetmeliğin 'İşletmelerin Bildirilmesi, İşletme Belirleme Komisyonlarının Kuruluş ve Görevleri ile Sözleşme' başlıklı dördüncü bölümünde yer alan hükümler ile işletme şartlarındaki değişiklikler ve gelişmeler doğrultusunda 2024 yılı Şubat ayı içerisinde yeniden değerlendirilmesi,

c) 2023-2024 eğitim ve öğretim yılının ikinci dönem öğretmenler kurulunda iş sağlığı ve güvenliği eğitimi gündeme alınarak yönetici, öğretmen ve personele iş sağlığı ve güvenliği eğitiminin alınıp alınmadığına bakılmaksızın farkındalık eğitiminin il/ilçe millî eğitim müdürlüklerinde görevli iş sağlığı ve güvenliği uzmanları tarafından 2024 yılı Şubat ayı içerisinde verilmesinin sağlanması,

ç) Koordinatör müdür yardımcısı ve koordinatör öğretmenlerin, idari ve her türlü hukuki mesuliyetin bilincinde olarak İlgi (ç) Yönetmelik kapsamındaki görev ve sorumluluklarını özenle yerine getirmesi, iş kazası ve meslek hastalığı ile iş sağlığı ve güvenliği konularında yaşanan sorunların tespit edilmesi ve alınacak tedbirlerle ilgili okul müdürü başkanlığında toplantı yapılarak karara bağlanması,

d) 2024 yılı Mart ayı sonuna kadar sektör ve işletme temsilcilerinin katılımıyla iş kazası ve meslek hastalığı ile iş sağlığı ve güvenliği konularında yaşanan sorunlar ve alınacak tedbirlerle ilgili okul müdürü başkanlığında toplantı yapılarak karara bağlanması ve ilgili taraflara bildirilmesi,

e) Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarındaki öğrencilere tüm sınıf seviyelerinde 2024 yılı Şubat ayı içerisinde diğer yıllarda ise her ders yılının başında en az 8 saat olmak üzere, alan/bölüm şefi veya iş sağlığı ve güvenliği uzmanı tarafından İlgi (h) Yönetmelik esaslarına göre "Mesleki Eğitimde İş

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Adres : MTEGM 3. Kat A blok Atatürk Bulvarı No: 98
Bakanlıklar/ANKARA
Telefon No : 0 (312) 413 56 96
E-Posta: mtegm@meb.gov.tr
Kep Adresi : meb@hs01.kep.tr

Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/meb-ebys>
Bilgi için: Eğitim Ortamlarının ve Öğrenme Süreçlerinin
Geliştirilmesi Daire Başkanlığı

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden 56b3-b38a-3180-9f7e-f353 kodu ile teyit edilebilir.

Sağlığı ve Güvenliği" eğitiminin verilmesi, mesleki eğitim merkezine ikinci dönemde kayıtları yapılanların kayıt oldukları hafta itibarıyla işletme ile sözleşme imzalanana kadar geçen süre içerisinde söz konusu eğitimi almalarının sağlanması, alan değişikliği yapan öğrencilere de söz konusu eğitimin alanına özgü olarak yeniden aynı usulle düzenlenmesi, bu eğitimi almayan öğrencilerin işletmelere mesleki eğitim ve staja gönderilmemesi,

f) Mesleki eğitimde iş sağlığı ve güvenliği eğitimi sonucu alınan katılım belgesi (Ek-1) ve ilgili taraflarca imzalanan "Mesleki Eğitimde İş Sağlığı ve Güvenliği Kuralları" belgesinin (Ek-2) işletmelerde mesleki eğitim ve staj dosyasına eklenmesi,

g) Koordinatör müdür yardımcısı ve koordinatör öğretmenler tarafından, öğrencilere işletmelerde mesleki eğitime veya staja başlamadan önce alanın özelliği, iş yeri şartları, öğrenciden sorumlu eğitici personel/usta öğreticinin görev sorumlulukları, iş kazası ve meslek hastalığı ile iş sağlığı ve güvenliği konularında bilgilendirme yapılması,

4- İşletmelerce;

a) İlgili (b) Kanun ve İlgili (ç) Yönetmelik esaslarına göre işletmelerde mesleki eğitim ve staj yapan öğrencilerin iş kazaları ve meslek hastalıklarından korunması, teşhis ve tedavileri için İlgili (a) Kanun ve ilgili diğer mevzuat kapsamında gerekli önlemlerin alınması,

b) İlgili (h) Yönetmelik esaslarına göre işletmelerde mesleki eğitime ve staja başlayacak öğrencilere, koordinatör öğretmen gözetiminde eğitici personel ve usta öğreticilerin katılımıyla işletme tarafından iş sağlığı ve güvenliği eğitimi ile iş yerine özgü tanıtım ve güvenlik eğitimlerinin verilmesi,

c) İşletmelerde mesleki eğitim ve staj çalışmasından sorumlu eğitici personel veya usta öğreticilerin öğrencinin eğitim aldığı aynı alanda ustalık/usta öğreticilik belgesine sahip olması,

ç) Öğrencilerin işletmelerde mesleki eğitim ve staj uygulaması süresince bulunabileceği işletme bölümleri ve alanlarının, aynı işletmenin başka birimlerinde de eğitim alabileceğinin ve eğitim mıntıkasının dışına çıkılmayacağını sözleşmede belirtilmesi hususunda;

Bilgilerini ve gereğini arz/rica ederim.

Yusuf TEKİN
Bakan

Ek:

1-Mesleki Eğitimde İş Sağlığı ve Güvenliği
Eğitimi Katılım Belgesi (1 Sayfa)

2-Mesleki Eğitimde İş Sağlığı ve Güvenliği
Kuralları (1 Sayfa)

Dağıtım:

Gereği:

81 İl Valiliğine

Bilgi:

A Planı

Adalet Bakanlığına

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına

İçişleri Bakanlığına

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine

Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonuna

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Adres : MTEGM 3. Kat A blok Atatürk Bulvarı No: 98
Bakanlıklar/ANKARA
Telefon No : 0 (312) 413 56 96
E-Posta: mtegm@meb.gov.tr
Kep Adresi : meb@hs01.kep.tr

Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/meb-ebys>
Bilgi için: Eğitim Ortamlarının ve Öğrenme Süreçlerinin
Geliştirilmesi Daire Başkanlığı

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden 56b3-b38a-3180-9f7e-f353 kodu ile teyit edilebilir.

KATILIM BELGESİ

T.C. Kimlik No	:	Okulun Bulunduğu İlçe, İl :
Adı Soyadı	:	Okul Numarası : Belge Numarası :
Baba Adı	:	Belge Tarihi :
Ana Adı	:	Belge Güvenlik No :
Doğum Yeri ve Tarihi	:	Alanı/Dalı :
Belgeyi Veren Okul	:	
Belge Adı	:	Meslekî Eğitimde İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimi Katılım Belgesi

Yukarıda bilgileri yer alan öğrenci, (.....) ders saati meslekî eğitimde iş sağlığı ve güvenliği eğitimini tamamladığı için bu belgeyi almaya hak kazanmıştır. / / 20....

.....
Müdür Yardımcısı

.....
Müdür

MESLEKÎ EĞİTİMDE İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KURALLARI

ÖĞRENCİNİN

Okul/Kurum

Adı ve Soyadı

T.C. Kimlik No

Baba Adı

Doğum Yeri ve Yılı

Sınıfı / No

Alanı/Dalı

- 1) Alanıyla ilgili verilen görevi alan öğretmeni/eğitici personel/usta öğretici gözetiminde uygulayacaktır.
- 2) Her türlü arıza ve aksaklığı derhal alan öğretmeni/eğitici personel/usta öğreticiye bildirecektir.
- 3) Çalışma alanından izinsiz ayrılmayacaktır.
- 4) Elektrik ve tesisatlarıyla ilgili aksamlara ve kimyasal içerikli malzemelere dokunulmayacaktır.
- 5) Kesme, delme, zımba, perçin v.b. gibi işlerle, asit, baz gibi maddelerle yapılan işlerde, taşlama cihaz ve tezgahları gibi göze çapak veya parça kaçması ihtimali olan bütün işlerde Kişisel Koruyucu Donanım (KKD) kullanılacaktır.
- 6) Yük ve personel asansörü ile yangın merdivenleri amacı dışında kullanılmayacaktır.
- 7) Çalışma alanı ve muhtelif yerlerde, ilan panosunda asılmış bulunan ve alan öğretmeni/eğitici personel/usta öğretici tarafından açıklanan İş Sağlığı ve Güvenliği Talimatı ile İkazları tam anlamı ile eksiksiz okutulup, anlatılıp onaylatılacaktır.
- 8) Çalışma alanında; misafir ve diğer kişiler kabul edilmeyecek, işyeri kuralları dışında eylemlerde bulunulmayacaktır.
- 9) Çalışma alanındaki makine, tezgâh ve cihazlar öğretilen bilgiler dışında, Kişisel Koruyucu Donanım (KKD) tedbirleri alınmadan ve alan öğretmeni/eğitici personel/usta öğreticinin onayı alınmadan çalıştırılmayacaktır.
- 10) Çalışma alanında; eğitim süresince işveren tarafından kontrol edilen ve kullanıma hazır olduğu teyit edilen Kişisel Koruyucu Donanım (KKD) sürekli kullanılacaktır.
- 11) Çalışma alanında; öğrenciler, anahtarlık, zincir, madalyon, şapka, yüzük, bilezik ve kol saati gibi vb. sarkan ve düşebilen aksesuar kullanmayacaktır.
- 12) Çalışma alanında; öğrenciler, uzun saç, uzun tırnak vb. tercihler alan eğitimini tehlikeye yol açmayacak şekilde tedbir alacaktır.
- 13) Kişisel Koruyucu Donanım (KKD) ile yangın söndürme cihazları kullanıldıktan sonra alınan yere konulacaktır.
- 14) Çalışma alanındaki çekiç, keski gibi el aletleri ile diğer araç ve gereçler kullanıma hazır halde bulundurulacak, işlevine özgü ve uygun işlerde kullanılacaktır.
- 15) Çalışma alanındaki düşmeye neden olacak korkuluklar, geçit ve platformlar kullanıma hazır halde bulundurulacaktır.
- 16) Çalışma alanındaki talimat ve ikaz levhalarının yerleri değiştirilmeyecektir.
- 17) Makine çalışırken bakım, onarım ve tamirat yapılmayacaktır. Bakım için yerlerinden çıkarılan muhafazalar yerlerine takılmadan makine çalıştırmayacaktır.
- 18) Ambar, malzeme, depo, takımhane yetkilisinin izni ve çıkış emri olmadan hiç bir malzeme, araç, gereç v.s. alınmayacaktır.
- 19) Çalışma alanlarında; kimyasal deneylerde kullanacak malzemeler işveren tarafından deneyden önce kullanıma hazır hale getirilecek, etiket ve talimatlar dikkatle okunacak, etiketsiz olanlar sorumlu kişilere bildirilecektir. Deneylerden sonra vücudun herhangi bir bölümüne ve diğer kişilere dokunulmayacak, eller su ve sabunla yıkanacaktır. Kimyasal maddelere çıplak elle dokunulmayacak ve koklanmayacaktır.

Meslekî eğitimde iş sağlığı ve güvenliği kuralları taraflarca okunmuş, anlaşılmış ve kurallar alan öğretmeni/eğitici personel/usta öğretici tarafından anlatılmıştır. Çalışma alanındaki uygulamalı eğitimle ilgili hususlarda belirtilen kurallara, iş disiplini ve ciddiyetle uyulacağı karar altına alınmıştır. Öğrenciden kaynaklı doğabilecek her türlü hukuki ve cezai sorumluluklar ile tazminatlar öğrenci ve velisine ait olacaktır.

İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimi Veren Yetkilinin	Öğrenci	Veli	Alan Şefi	Okul/Merkez Müdürü
Adı Soyadı İmza/...../20....	Adı Soyadı İmza/...../20....	Adı Soyadı İmza/...../20....	Adı Soyadı İmza/...../20....	Adı Soyadı İmza/...../20....

STAJYER GÖNDERİLECEK İŞLETMELERDE ARANAN İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ ŞARTLARI FORMU

Not: Bu Form İşveren/işveren Vekili'nin beyanı doğrultusunda doldurulurak, varsa İş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi tarafından da onaylanacaktır.

İşletmenin Adı:

İşletmenin Adresi:

İşletmenin Tehlike Sınıfı:

Çalışan sayısı:

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ ŞARTLARI

Tarih

Sıra No	İş Sağlığı ve Güvenliği Şartı	Evet/Hayır	Mevzuat
1	İşletmenin risk değerlendirmesi yapılmış mı, güncel mi?		6331 sayılı İSG Kanunu (Madde 10)
2	İşletmenin acil durum planı var mı?		6331 sayılı İSG Kanunu (Madde 11)
3	İşletme tehlike sınıfına uygun olarak iş sağlığı ve güvenliği hizmeti alıyor mu?		6331 sayılı İSG Kanunu (Madde 6)
4	İşletme çalışanlar için sağlık gözetimi yaptırıyor mu?		6331 sayılı İSG Kanunu (Madde 15)
5	İşletme mesleki eğitim/staj yapan öğrencilere işyerinde karşılaşılabilecek sağlık ve güvenlik riskleri, koruyucu ve önleyici tedbirler hakkında bilgilendirme yapıyor mu?		6331 sayılı İSG Kanunu (Madde 16)
6	İşletme mesleki eğitim/staj yapan öğrencilere iş sağlığı ve güvenliği eğitimi veriyor mu?		6331 sayılı İSG Kanunu (Madde 17)
7	İşletme yapılan risk değerlendirmesi sonucu alınacak iş sağlığı ve güvenliği tedbirleri ile kullanılması gereken koruyucu donanım veya ekipmanı belirleyip kullanımını sağlıyor mu?		6331 sayılı İSG Kanunu (Madde 10)
8	İşletme, iş sağlığı ve güvenliği yönünden çalışma ortamına ve çalışanların bu ortamda maruz kaldığı risklerin belirlenmesine yönelik gerekli kontrol, ölçüm, inceleme ve araştırmaları yaptırmış mı?		6331 sayılı İSG Kanunu (Madde 10)
9	İşletme yeterli bilgi ve talimat verilenler dışındaki çalışanların hayati ve özel tehlike bulunan yerlere girmemesi için gerekli tedbirleri almış mı?		6331 sayılı İSG Kanunu (Madde 4)

İmza Kaşe

İmza

İmza

İşveren / İşveren Vekili

İş Güvenliği Uzmanı (Varsa)

İşyeri Hekimi (Varsa)

Adı Soyadı

Adı Soyadı

Adı Soyadı

Belge no

Belge no